

1. Uvod	2
2. Prilike u Bosanskom ejaletu uoči pokreta za autonomiju 1831.god.	4
3. Kapetanski sastanak	10
4. Husein kapetan Gradašćević	13
5. Borba za autonomiju Bosanskog ejaleta u Osmanskom Carstvu	15
6. Stanje u Bosni nakon sloma pokreta 1832. godine	19
7. Zaključak	20
8. Conclusion	21
9. Literatura	22
10. Prilozi	24

Uvod

Devetnaesto stoljeće u Bosni i Hercegovini su obilježile značajne društvene promjene koje su bile rezultat nastojanja Visoke Porte da reformama zaustavi propadanje Carstva. Vojnim, administrativno-upravnim, sudskim i finansijskim reformama, osmanski sultani su težili modernizaciji države i društva i jačem vezivanju Bosanskog ejaleta za centralnu vlast. Budući da je Bosna, kao najisturenija provincija Osmanskog Carstva podnijela najveći teret ratova koje su Osmanlije u XVII i XVIII stoljeću vodile protiv Venecije i Austrije, bosanski muslimani kao nosioci odbrane, uspjeli su nametnuti svoj poseban položaj u osmanskoj državi. Karlovačkim mirom Bosanski ejalet postaje najistureniji dio evropskog dijela Osmanskog Carstva. Bosna od dotadašnje pogranične provincije, iz koje su kretali vojni pohodi na zapad, postaje bedem o kojem ovisi opstanak cjelokupnog Carstva. Svjesni sudbine svojih sunarodnika, koji su u prethodnim ratovima došli pod vlast Beča i Venecije, kao i činjenice da je snaga Osmanskog Carstva sve više slabila, Bošnjaci se u XVIII stoljeću svrstavaju u jedinstven front odbrane Bosne. Zahvaljujući tome, oni su se u tri rata vođena na tlu Bosanskog ejaleta u XVIII stoljeću, uspjeli oduprijeti neprijateljima i očuvati Bosnu i Hercegovinu. Muslimanska vojno-feudalna aristokracija, svjesna svoje nezamjenjive uloge i zasluga za očuvanje granica Carstva, gradi poseban socijalni i politički status. Pored janjičara, privilegovanog vojničkog reda, u Bosni su se učvrstile ustanove ajanluka, kao novog oblika vršenja funkcija lokalne uprave u Osmanskom Carstvu i kapetanija, pograničnih vojnih oblasti. Njihova pojava bila je uslovljena krizom timarsko-spahijskog sistema koja se odrazila i na janjičarsku organizaciju i uvjetovala njeno slabljenje. Slabosti te organizacije počinju se ispoljavati već koncem XVI stoljeća.1 Janjičarska organizacija se postepeno pretvarala u ustanovu u kojoj su različiti elementi tražili zaklon od raznih obaveza, osobito od obaveze plaćanja raznih obaveza državi. To je uticalo na nagli brojčani porast janjičara.2 Mnogi od njih nisu imali nikakve veze sa vojnom službom što je uzrokovalo da ta organizacija izgubi snagu i moć kojom se nekada odlikovala. Naravno sve ovo je opterećivalo državnu kasu koja nije mogla udovoljiti obavezama isplata janjičarskih plaća te oni počinju da se bune. Pod pritiskom turskih spahija i janjičara postepeno nestaju stari pomoćni vojni redovi-akindžije, vojnici, martolosi, koji su pretežno bili hrišćanski a stvaraju se novi.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com